

קטלוג פעילות תנועת

2023/24

*התכנים מאושרים במאגר הגפן

תוכנית - 31026

לפרטים נוספים ויצירת קשר:

גל דיבון | 054-4641055 | gal@mqg.org.il

התנועה לאיכות השלטון

מי אנחנו?

התנועה לאיכות השלטון - תנועה אזרחית, עצמאית, א-מפלגתית וללא מטרות רווח הפועלת כדי להבטיח שלטון נקי ואיכותי, כזה השומר על כללי המשחק הדמוקרטיים, על האינטרס הציבורי וטוהר המידות במדינת ישראל.

שומרים על כללי המשחק

החיים במדינת ישראל עשויים לספק לא מעט מורכבויות. רבות נאמר על הבעיות בחברה הישראלית, על הפילוג, האדישות, על משבר האמון במוסדות השלטון, יוקר המחיה ועוד.

אנו בתנועה לאיכות השלטון מאמינים ומאמינות כי חברה אזרחית פעילה וחזקה, מסוגלת להשפיע ולשנות את המציאות הזאת. זוהי הסיבה בגללה אנו רואים חשיבות רבה בהכשרת הדור הבא של האזרחים והאזרחיות בישראל לערכי איכות השלטון, אזרחות פעילה ושמירה על כללי המשחק הדמוקרטיים.

אנו מאמינות ומאמינים שבעזרת כלים פרקטיים והתנסות באזרחות פעילה, ניתן ליצור אוכלוסייה אזרחית מיועצת ומעורבת, המשמעותית ליצירת חברה צודקת ובריאה יותר.

אגף החינוך בתנועה לאיכות השלטון

אגף החינוך בתנועה לאיכות השלטון שם לו למטרה לקדם איכות שלטון ומעורבות אזרחית בקרב צעירות וצעירים ברחבי הארץ, מתוך אמונה שדיון והעמקה בערכי ותכני איכות שלטון כבר מגיל צעיר תצמיח אזרחים ואזרחיות למופת. אזרחים ואזרחיות פעילים, המודעים למתרחש סביבם, ולא מתפשרים על בניית מציאות מיטיבה עבור עתיד טוב יותר.

שלוש המיומנויות שאנו מקנים

✓ למידה ורכישת ידע אובייקטיבי, אקטואלי, אמיתי

✓ התבוננות ומחקר באמצעות חשיבה ביקורתית

✓ מרחב ליצירת פעולה אזרחית

היכולת לרכוש ידע

לזהות את הסקרנות שבנו, לחפש מידע אמין, להשוות בין סוגי ידע שונים, להבחין בין עובדות לדעות. היכולת להביט על המציאות כפי שהיא. ידע זה כוח!

היכולת לחקור ולהיות ביקורתי

להעמיק בעובדות באופן נייטרלי, לשאול שאלות שמחדדות את הידע הקיים ושמפרקות תפיסות מחשבתיות מובנות. היכולת לבחון את המציאות מסוגי משקפיים שונים.

היכולת לצאת לפעולה

למצוא פתרונות לבעיות, לבחון אלטרנטיבות, לייצר אלטרנטיבה ולבחון את התוצאות. היכולת להיות פרואקטיביים.

שוטטות בשלושת המעגלים הללו, במקביל ובאופן ספירלי, יעניקו את המיומנויות הבסיסיות ביותר שעל כל אזרח ואזרחית לרכוש, על מנת להיות אזרח פעיל במדינת ישראל.

הרצאות התנועה

ההרצאות מתמקדות בסוגיות משפטיות ואזרחיות אקטואליות שחשוב להכיר ולדון במשמעותן וביכולותיהם של בני ובנות הנוער לפעול מולם. במהלך המפגשים נתנסה בחקירה ובחשיבה ביקורתית ונעניק כלים פרקטיים למעורבות אזרחית.

זמן להתעורר

סדרת מפגשי עומק:

סדרת מפגשים אשר יעמיקו בשאלות בוערות בדמוקרטיה הישראלית דרך סוגיות משפטיות ואזרחיות אקטואליות איתן יש להתמודד. במהלך המפגשים נקנה כלים להשפעה אזרחית וניישמם בשטח מתוך פרויקט קבוצתי בחובלת בני ובנות הנוער. 6-8 מפגשים בהם יעברו בני ובנות הנוער תהליך למידה בו נבחן תחילה נושאים מורכבים כשבסופו ניצור פעילות אקטיביסטית משנת מציאות.

מותאם לשכבת י' ומעלה

הרצאות חד פעמיות

משך כל הרצאה: שעה וחצי

בדרך לשלטון איכותי

הרצאת דגל

1 מהי דמוקרטיה? איך נלחמים בשחיתות, שומרים על האינטרס הציבורי ומחזקים את ערכי המוסר והחתיירה לשלטון איכותי? דרך פרשות אקטואליות ועתירות שהגשנו לבג"ץ, נלמד על העקרונות החשובים ליצירת שלטון דמוקרטי איכותי.

מותאם לכל הגילאים

דמוקרטיה במשנב

הרצאת דגל

2 מהי דמוקרטיה? האם דמוקרטיה היא צורת השלטון האולטימטיבית? ומדוע אל לנו להתייחס אל הדמוקרטיה כמובנת מאליה? באמצעות דילמות אקטואליות ועכשוויות נביט מקרוב בהתנגשויות שקיימות בין ערכים שונים בצורת השלטון הדמוקרטית, ונכיר בחשיבות הפרדת הרשויות למען שמירה על הדמוקרטיה.

מותאם לשכבת י' ומעלה

חוקה לחולדת

3 למה בישראל אין חוקה? מה הם חוקי יסוד ואיך הם נקבעים? נבחן את ההיסטוריה של המבנה החוקתי במדינת ישראל, נבין מדוע ישראל היא אחת המדינות הבודדות בעולם ללא חוקה, נדון מה מקומה של חוקה במדינה דמוקרטית ונחשוב יחד איזו חוקה יכולה להיטיב עם כלל אזרחי ואזרחיות ישראל.

מותאם לשכבת י' ומעלה

אקטיביזם ונללים לשינוי חברתי

הרצאת דגל

4 מה מפריע לי? האם יש ביכולתי לשנות את המציאות שאני חיה בה? מדוע מעורבות חברתית כל כך חשובה? אלו הן חלק מהשאלות שנשאל בהרצאה זו. נדבר על התפקיד שלנו כאזרחים במדינה דמוקרטית (שאינו מסתכם בהצבעה בקלפי פעם בכמה שנים) לעיצוב עתידנו, על כוחה של מחאה ועל כלים שונים לפעילות אקטיביסטית המשפיעה על המציאות.

מותאם לכל הגילאים

חושפי שחיתות

5 "שטינקרים", "אנשי צללים", מי הם חושפי השחיתויות? מדוע הם צריכים הגנה? כיצד ניתן לייצר שיח אשר מדגיש את תרומתם לשמירה על האינטרס הציבורי. מתוך מקרי בוחן נבין מהם הערכים המובילים את חושפי השחיתויות, ומדוע הם בוחרים לפעול "כנגד" מקום עבודתם.

מותאם לשכבת י' ומעלה

תקשורת וניו מדיה

6 מה קורה כשעולם המחאה פוגש את עידן אינסטנט? על כוחה של מחאה בעידן האינטרנטי, לצד הסכנות הטמונות ברשת. נדבר על עיצוב מסרים תקשורתיים, רשתות חברתיות, קוטביות ופייק ניוז.

מותאם לכל הגילאים

מנהיגות ושחיתות ברשויות המקומיות

7 מינוי מקורבים, תפירת מכרזים, מנהל בלתי תקין. למה הרשויות המקומיות הינן כר פורה לשחיתות ולמה על אף ההשפעה המשמעותית שלהן על חיי היום יום שלנו מתקיים חוסר עניין ציבורי סביב סוגיות אלו.

מותאם לשכבת י' ומעלה

נלנלה פוליטית

8 למה כל כך יקר לגור כאן? על ריכוזיות במשק, דלתות מסתובבות, לוביזם ומופעים שונים של הון שלטון. לאן הולכים כספי משלם המיסים וכיצד זה משפיע על המבנה הדמוקרטי.

מותאם לשכבת יב' ומעלה

"עחרו לבג"ץ"

9 העמקה על שימוש בכלים משפטיים ליצירת שינוי חברתי. כיצד מגישים בקשת חופש מידע, מה היא זכות העמידה והאם שימוש בבית המשפט הוא אכן שימוש לגיטימי או שמא מעיד על מעורבות יתר של מערכות המשפט בישראל?

מותאם לשכבת י' ומעלה

כוחה של מחאה ציבורית

10 התנועה לאיכות השלטון היא ארגון מחאה! כיצד המחאה עוזרת לנו להשיג את מטרותינו? מהם הדברים העיקריים שלמדנו בעקבות העשייה המחאתית שיצרנו? ואיך הדברים פועלים מאחורי הקלעים? באמצעות בחינה של אירועי מחאה שונים שקיימנו במטרה לעשות שינוי, נלמד על כוחה של מחאה ציבורית, נבחן מהם גבולות המחאה, וכיצד אפשר למדוד הצלחה של מחאה.

מותאם לכל הגילאים

איכות שלטון במקורות היהודיים

11 איכות שלטון – מהי? מה תפקיד ההנהגה – מה הסמכויות שלה? מה הגבולות שניתנים לה? ומה תפקידם של האזרחים אל מול ההנהגה? נבחן סוגיות אקטואליות של ימינו ונחפש את ערכי איכות השלטון במקורות. נלמד על תפקידה של ההנהגה ועל מגבלותיה, דרך מאמרים וטקסטים של חוקים וסופרים ישראלים כדוגמת מאיר שלו. ולבסוף, נברר מה תפקידם של האזרחים אל מול השלטון, דרך היכרות עם נביאי ישראל, ומשנת הרמב"ם.

מותאם לשכבת י' ומעלה

יחי עיון

1 בדלתיים פתוחות

1

סיור בין כותלי בית המשפט העליון בירושלים אשר יעסוק במבנה ובהיסטוריית מערכת המשפט הישראלית, וכן באדריכלות הבניין המיוחד שבו הוא שוכן. לאחר הסיוע, נקיים הרצאה אשר תעמיק בשאלה על מקומו של בית המשפט העליון כרשות השופטת, הביקורת השיפוטית, ומה מקומו של האזרח בפני החוק.

משך הסיור: כ-4 שעות

מותאם לשכבת י' ומעלה

2 מאחורי הקלעים של בית המחוקקים

2

סיור בכנסת ישראל מזווית אחרת. בביקור נלמד על מבנה הכנסת, תפקידיה השונים, ונראה כיצד עובדים הדברים מבפנים. לאחר הסיור, נקיים הרצאה שתעסוק ביחסים המורכבים בין רשויות השלטון בישראל. נלמד על החשיבות של אזרחיות ואזרחים פעילים. ות במדינה דמוקרטית, ומהם הכלים שיש בידינו כדי להשפיע ולשנות.

משך הסיור: כ-3 שעות

מותאם לשכבת י' ומעלה

3 "זמן להתעורר"

3

העמקה בשאלות מרכזיות ואקטואליות בפוליטיקה הישראלית, בחינת הכשלים המבניים במערכת הדמוקרטית, היכרות עם כוחה של קבוצת אינטרס והקניית כלים פרקטיים לאקטיביזם אזרחי בקרב בני ובנות נוער על בסיס בחינת ערכים ומוטיבציה אישית.

משך יום העיון: כ-7 שעות

מותאם לשכבת יא' ומעלה

4 איפה הנסף?

4

היכרות המבנה הכלכלי בדמוקרטיה הישראלית, כיצד פועלים שומרי הסף אשר אמונים על כספי משלם המיסים, מה היא ריכוזיות ולמה אין מספיק תחרות במשק. הכרה רחבה של סוגיות כלכליות המשפיעות על כולנו, מתוך מקרי בוחן ולמידה משותפת.

משך יום העיון: כ-5 שעות

מותאם לשכבת יב' ומעלה

5 פוליטיקה, חינוך ומה שביניהם

5

כיצד לעורר בקרב בני ובנות הנוער מוטיבציה למעורבות אזרחית? במסגרת סמינר חינוך לאקטיביזם של התנועה לאיכות השלטון נחקור את מקומם של אנשי החינוך והשפעתם על בני ובנות הנוער בימינו. נבחן כיצד לקיים שיח פוליטי בונה ומכיל בכיתה, האם ניתן לעורר סקרנות בנושאים אזרחיים מתוך הבנה כיצד אלו משפיעים עלינו בחיי היום יום, ונכיר כלים פרקטיים ליצירת מעורבות אזרחית מתוך שיח ודיאלוג משותף, תוך מתן דגש על מקומו של המחנך בחברה.

מותאם לאנשי חינוך

פריסה ארצית

מספר האנשים איתם נפגשנו בשנה החולפת:

✓ למעלה מ-2500 בנות ובני נוער
בגילאי תיכון ומכינה

✓ למעלה מ-400 סטודנטים
בתחומים שונים

✓ למעלה מ-300 בוגרים
באמצעות חוגי בית

✓ כ-300 איש במפגשי זום

בנימה אישית

בימים אלו אנו רואים כי על שולחן הכנסת עולות הצעות חוק שונות שעיקרן שינוי שיטת המשטר בישראל. אנו עדים ועדות לחילוקי הדעות בין הקבוצות השונות בחברה הישראלית, להתעוררות אזרחית שבאה לידי ביטוי במחאות שונות ומגוונות ברחבי הארץ, וכן לפעילויות אקטיביות אומנותיות ויצירתיות שמטרתן השמעת קול נחרץ.

ימים אלו הם ימים היסטוריים

שיגדירו מחדש מהי אזרחות במדינת ישראל, ימים מכוננים שיעצבו מחדש את צביון המדינה.

נשות ואנשי החינוך בישראל, הן החזית!

מוטלת עלינו האחריות ללמד את דור העתיד – **מהי אזרחות טובה**, לדון במושג דמוקרטיה על כל גווניו, לעסוק בעובדות ורק לאחר מכן בדעות, ליצור תשתית משמעותית לבחינה ומחקר של המתרחש במציאות עבור תלמידינו ותלמידותינו, על מנת שיהיו אזרחים טובים במדינת ישראל. אגף החינוך בתנועה לאיכות השלטון עוסק רבות בשיח אודות דמוקרטיה ושלטון איכותי במרחבים חינוכיים מזה שנים

**ואנו כאן לכל שאלה והתייעצות
בנושא חינוך לדמוקרטיה ואיכות שלטון**

התלצות

“שיתוף הפעולה עם התנועה היה הדוק והתקשורת טובה, מה שאפשר לי לכוון את הדיון בשיעורים למה שנראה לי חשוב ומתאים לכיתה. העבודה הייתה נעימה ומוצלחת, והיא דוגמה מעולה להוראה והערכה מגוונת ולחינוך למעורבות חברתית ולתרומה למדינה. אני ממליץ על הפעילות.”

דניאל דה-שליט, מורה לאזרחות, תיכון יד ביז, ירושלים // קורס זמן להתעורר כיתה יא

“התוכנית מאפשרת לתלמידים לקיים שיח מעמיק בכיתה, בסוגיות אקטואליות שונות תחת מקצוע האזרחות. במהלך התוכנית למדו התלמידים על המערכת הדמוקרטית הישראלית ופיתחו חשיבה ודיונים בסוגיות שונות. המפגש עם אנשי התנועה הוסיף נפח ומשמעות לתוכן התוכנית. אי רוצה להודות למדריכות שהשקיעו הגיעו ונתנו עצמן על מנת לאפשר שיח פורה מעשיר ומעמיק עם התלמידים שזכו בדיונים והעמקה בנושאים בהם לא דנים בדרך כלל בכיתה וכל זאת תוך מתודות ותפיסות פדגוגיות חדשניות.”

מירה בן עמי, רכזת אזרחות בתיכון האקדמיה בירושלים // קורס זמן להתעורר כיתה יא

“שמחתי מאד על ביקורה של התנועה, כל כך לא מובן מאליו שהיא הגיעה ממרחק רב, להעביר מפגש של שעה אחת לילדים בפריפריה, זה ריגש אותי, הילדים זכו לערך ולחווייה משמעותית, ואני רוצה להוקיר את תאיר (המדריכה), על הגישה המעולה לילדים, על הסבלנות, החיוניות, היה ממש כיף. ותודה לכם על המאמצים והמשאבים שאתם משקיעים להעלאת המודעות לדמוקרטיה ולשלטון תקין והוגן בקרב הדור הצעיר.”

כפיר לוי, בית הספר הדמוקרטי נופית // הרצאה חד פעמית

עלי לציין שבמסגרת ארבע השנים שאנחנו מפעילים את הפרויקט המשותף זכינו לשיתוף פעולה פורה ומעצים מצידה של התנועה לאיכות השלטון.

התלמידים זוכים להכיר מקרוב פעילות של גוף תנועה אזרחי תוך שהם נעזרים רבות בעובדי התנועה שנכונים בכל עת לתת עצה והכוונה ולהעשיר את ידיעותיהם של התלמידים בתחומי הפעילות של התנועה לאיכות השלטון.

אין לי ספק שעבודה עם התנועה לאיכות השלטון, היא אפיק פעולה חשוב מאין כמותו המציג לתלמידים את חשיבותה של מעורבות אזרחית ומעודד תלמידים להיות פעילים ומעורבים גם בהמשך חייהם על מנת להפוך את החיים כאן לטובים יותר.

אני בהחלט ממליץ לבתי ספר נוספים לשתף פעולה עם התנועה לאיכות השלטון, הרווח החינוכי בכל הנוגע ללימודי אזרחות הוא עצום.

יואב סימון, מורה לאזרחות, התיכון הישראלי למדעים ולאמנויות ירושלים.

"לעולם אל תטילו ספק בכך
שקבוצה קטנה של אזרחים מודאגים
ואיכפתיים יכולה לשנות עולם;
זה הדבר היחיד שאי פעם הביא
לשינוי"

מרגרט מיד

לפרטים נוספים ויצירת קשר:

גל דיבון | 054-4641055 | gal@mqg.org.il

***התכנים מאושרים במאגר הגפן**

תוכנית- 31026

התנועה לאיכות השלטון

